

**SLOVENSKÁ
LEKÁRSKA
KOMORA**

Račianska 42/A
831 02 Bratislava

**SLOVENSKÁ
LEKÁRSKA
SPOLOČNOSŤ**

Cukrová 3
813 22 Bratislava

Slovenská lekárska spoločnosť
Slovak Medical Association

Spoločné vyhlásenie

Slovenskej lekárskej spoločnosti a Slovenskej lekárskej komory k návrhu novely zákona č. 362/2011 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach

Zástupcovia Slovenskej lekárskej spoločnosti (SLS) a Slovenskej lekárskej komory (SLK) sa na spoločnom pracovnom stretnutí dňa 14. júla 2015 v Bratislave zaoberali aj medializovanými informáciami o návrhu novely zákona o liekoch a zdravotníckych pomôckach, ktorú v súčasnosti pripravilo Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky. Deje sa to, ako je známe, z iniciatívy pobočky Transparency International Slovensko za podpory inovatívneho farmaceutického priemyslu na Slovensku. Už takýto postup prípravy novely zákona, ktorá sa chce venovať zvyšovaniu transparentnosti v slovenskom zdravotníctve, vzbudzuje otázky o existencii konfliktu záujmov. Dôveru nevzbudzuje ani chvatný spôsob prípravy novely a načasovanie pripomienkového konania do vrcholu dovolenkového obdobia.

Predmetná novela sa v médiách zo strany predkladateľov jednostranne prezentuje a obhajuje ako údajne pozitívny krok na zvýšenie transparentnosti vo vzťahoch medzi zdravotníckymi pracovníkmi, osobitne lekármi a farmaceutickými spoločnosťami. Ba ako pomoc lekárom pri nútenom vykazovaní údajov o tzv. prevodoch hodnôt, či dokonca ako podpora na zvýšenie ich dôveryhodnosti v očiach pacientov a celej verejnosti (!). Hlasu lekárov alebo iných zdravotníkov pritom nebol v uvedenej mediálnej kampani poskytnutý prakticky žiadny priestor.

V skutočnosti predmetná novela predstavuje tendenčný legislatívny aktivizmus: zameriava sa na riešenie druhotných, čiastočne vykonštruovaných problémov, namiesto toho, aby sa pozornosť a úsilie predkladateľov a iniciátorov novely radšej venovalo opatreniam, ktorými by sa skutočne zlepšili kvalita a podmienky poskytovania zdravotnej starostlivosti našim pacientom.

Vzťahy medzi lekárom, či iným zdravotníckym pracovníkom a pacientom, ako aj vzťahy lekárov a zdravotníckych pracovníkov so spoločnosťami farmaceutického priemyslu a inými subjektmi spadajú predovšetkým pod profesijnú etickú reguláciu a dohľad. Je principiálne nesprávne upravovať ich zákonom tam, kde to nie je nevyhnutne potrebné. Pritom vzťahy, ktoré by predkladatelia chceli riešiť pomocou nového právneho predpisu, boli už pred viacerými rokmi predmetom osobitnej profesijnej regulácie a oficiálnych dohôd, zaručujúcich vysokú mieru ich etiky a transparentnosti.

Navyše, k zámeru prípravy predmetnej novely neboli včas prizvaní predstavitelia SLS, odborných spoločností a organizácií lekárov a zdravotníckych pracovníkov, ktorých sa samotná novela priamo týka, a aj keď boli pozvaní až ku konkrétnemu návrhu zákona (vrátane SLK), bolo to krátko pred uskutočnením medzirezortného pripomienkového konania, kedy už nebol dostatočný priestor na rozdiskutovanie a akceptovanie zaslaných zásadných pripomienok. Navyše, boli celý čas vedení ako nepovinne pripomienkujúci subjekt, čo v praktickej podobe znamená, že ich pripomienky, aj keď sa ich návrh bytostne týka, nemusia byť zohľadňované. Iniciatívne pripomienky a zásadné námietky vznesené z ich strany boli zatiaľ predkladateľmi novely zohľadnené len v čiastkovej, vecne nepodstatnej podobe, ktorá lekárov a iných zdravotníckych pracovníkov neodbreňuje od administratívnej záťaže zverejňovania osobných údajov a údajov o tzv. nepeňažných plneniach od farmaceutických spoločností, a to bez možnosti predchádzajúcej verifikácie publikovaných údajov pred ich zverejnením. Zároveň ďalej neúnosne zvyšuje administratívnu záťaž a s ňou spojené finančné náklady pre organizácie uskutočňujúce a kontrolujúce sústavné vzdelávanie lekárov a iných zdravotníckych pracovníkov, keď plnia povinnosti uložené týmto organizáciám príslušnými právnymi predpismi. Novela prináša aj celý rad ďalších technických a iných vecných problémov, ktoré boli predmetom konkrétnych, dosiaľ neakceptovaných pripomienok predložených zo strany predstaviteľov lekárov a iných zdravotníckych profesií. Toto všetko vyvoláva závažné obavy, že predmetná novela ďalej prehĺbi existujúcu diskrimináciu a podmienky pre výkon zdravotníckych povolání na Slovensku - a bez predchádzajúcej edukácie a náležitej informovanosti našej verejnosti skôr prehĺbi nedôveru pacientov voči lekárom a zdravotníkom, a tak v skutočnosti len ďalej zhorší existujúci nedobry stav.

SLS a SLK stoja jednoznačne na strane náročných etických požiadaviek na obsah a kvalitu vyššie spomínaných vzťahov v komplexnej a citlivej oblasti zabezpečenia materiálnych, technických a profesijných podmienok pre poskytovanie kvalitnej, dostupnej a ekonomicky udržateľnej zdravotnej starostlivosti pre všetkých občanov Slovenska. Zasadujú sa tiež za kvalitu manažmentu, potrebnú zrozumiteľnosť a transparentnosť príslušných rozhodovacích procesov. Z týchto dôvodov žiadajú Ministerstvo zdravotníctva, Národnú radu Slovenskej republiky i pána prezidenta Slovenskej republiky, aby sa v rámci legislatívneho procesu do uvedenej novely v plnom rozsahu zapracovali vecné, zásadné pripomienky zdravotníckych pracovníkov, alebo aby sa prijatie novely v aktuálne rozporovanom znení zastavilo alebo aby sa úprava o povinnosti zdravotníckych pracovníkov a tretích osôb zabezpečujúcich sústavné vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov oznamovať prijaté peňažné a nepeňažné plnenia a ich diskriminačné zdaňovanie v zákone o liekoch a v zákone o dani z príjmov zrušili ako celok. Zároveň žiadajú, aby sa neodkladne začali potrebné legislatívne iniciatívy, ktoré okrem primeraného riešenia transparentnosti príslušných rozhodovacích procesov a vzťahov, sa budú venovať prijatiu účinných opatrení na podporu udržania a potrebného rozvoja kvality a dostupnosti zdravotnej starostlivosti, ako aj systémovému riešeniu zabezpečenia kvality, dostupnosti a transparentného riadenia kontinuálneho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov na Slovensku.

prof. MUDr. Peter Krištúfek, CSc., v.r.
prezident SLS

MUDr. Marián Kollár, v.r.
prezident SLK

V Bratislave, 2.9.2015